

noben političen sestanek, ampak seja okrajnega odbora Kmetijske zveze za laški okraj, katero je sklical načelnik Deželak Matevž. Iz sejnega zapisnika se je tudi ugotovilo, da se je na seji govorilo o kmetijskih stanovskih zadevah. Ugotovilo se je nadalje, da se seja ni sta udeležila g. dr. Krulj Franc in Deželak Ivan. Glasom odloka kr. banske uprave z dne 19. januarja 1931 odborovih sej okr. kmetijskih zvez ni bilo treba javljati oblastem. V svrhu ugotovitve, ali so zgoraj navedeni obtoženci v resnici člani okrajnega odbora kmetijske zveze, se je razprava dne 6. avgusta preložila. Nadaljevala in končala se je dne 23. decembra, pri kateri so bili, kakor že zgoraj omenjeno, vsi obtoženci oproščeni.

Svetinje. Umrli Roziki Vavpotičevi v spomin! Tužno so peli zvonovi, z njihovimi vzdihli se je družila naša žalost. Odpri grob je zija pred nami, zahtevajoč novo žrtev. Razbolela srca so se stisnila v nemi boleti, ko smo dali zemlji, kar je njenega. Počivaj v miru, draga, nam vsem tako priljubljena! Ni bila lahka Tvoja naloga, a Ti si jo pogumno prevzela; Tvoja mala, a delavna ročica je spretno vodila gospodarstvo in ga dovedla do viška. Za vsakega si imela prijazno besedo, dober nasvet. Številne solze ob Tvojem pogrebu pričajo, kako vsestransko si bila priljubljena. Tolaži nas edina misel: Na svidenje pri nebeškem Očetu!

Zavodnje. Upraviteljstvo tukajšnje šole je priredilo v nedeljo dne 6. decembra po cerkvenem opraviilu Miklavžev dan. Pri tej priliki so bili obdarovani vsi učenci. Nekaj ubožnejših je dobilo čevlje ali pa nogavice. Obdarovani so pa bili tudi vsi prisotni odrasli. Ker je bila to prva Miklavževa prireditev v tej fari, se je nabralo v šoli toliko ljudi, da so začele vsled slabega zraka ugašati luči. — Končali smo staro leto in že takoj v začetku novega, ko potrka na vrata sv. Valentina, dne 7. t. m., katerega proslavlja tukajšnja fara z veliko slovesnostjo, nas razveseli šolska mladina z igro »Teta iz Amerike«, istočasno igrajo tudi odrasli trodejsansko šalo »Čevljar — barona«. Pridite sosedje, da počastite sv. Valentina in nato v šolo k igri, da se boste iz srca nasmejali. Na svidenje!

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Dne 20. m. m. je imelo naše Prosvedno društvo svoj občni zbor, katerega se je udeležilo zlasti lepo število mladeničev. Društvo še vedno kaže živahno stremiljenje za napredek. V poslovnem letu 1931 je priredilo Finžgarjevo proslavo in še tri druge prireditve. Vršla so se tudi tri predavanja in dve gostovanji v sosednjih župnijah. Ustanovil se je fantovski krožek, ki bo kakor upamo združil vse pošteno misleče fante pod svoje okrilje. Dne 27. decembra je priredilo društvo igro »Stari in mladi«, k je prav dobro izpadla. Le tako naprej! — Letna kronika pretečenega leta beleži v naši župniji 36 rojstev, 8 porok in 20 smrtnih slučajev. Večjih nesreč smo bili hvala Bogu obvarovani, le nesrečna kriza tudi nam ne prizanaša. Sedaj je zopet čas, da agitiramo za dobre časopise, zlasti pa še za našega »Slovenskega gospodarja«, ker s tem vršimo važno misijonsko delo. Resničen je namreč rek: Kakršen časopis, takšen človek! Vsem zvestim čitateljem želi dopisnik vse leto 1932.

*

Nove knjige.

»Po stezah resnične popolnosti.« P. Mavricij Teraš, kapucin v Rimu, je po svojih prvih dveh knjigah »Za visokim ciljem« in »Pri studencih zdravja in moči« izdal zdaj tretjo: »Po

stezah resnične popolnosti«. V prvih dveh je opisoval pot očiščenja in razsvetljevanja, v ti nam kaže pot zedinjenja ali združenja duše z Bogom: vse čednosti. Knjigo odlikuje lep in priprost, a klen jezik. In kar vpliva dobro, nič prenapetega ni v knjigi, vse sicer krepko, a umerjeno. Vsak bo knjige vesel. Cena brošurani 24 Din, po pošti 2 Din več. Strani 219. Dobi se tudi v knjigarni sv. Cirila v Mariboru.

»Šumi, šumi, Drava...« — črtice iz zgodovine Maribora, mariborske okolice in Pohorja. Ta snopič je svojčas izšel kot 13. zvezek Cirilove knjižnice, pa je bil kmalu razprodan. Sedanji snopič ima nekaj novih črtic s Pohorja. Knjiga stane samo 5 Din (s poštnino 6 Din). Pri naročilu pošljite znamke! Naroča se pri Tiskarni Sv. Cirila v Mariboru.

*

Vprašanja in odgovori.

K. St. v št. J.

Odgovor:

Pojdite na občino, tam boste napravili prošnjo in bo šlo dalje. Morali pa boste navesti, zakaj potrebujete orožje. Za lovsko karto se pa zglasite najprej pri lovskem najemniku, potem vložite posebno prošnjo za njo.

I. K. v M.

Zadolžen sem. Ničesar ne morem prodati in nikjer posojila dobiti. Ali ime upniki lahko tožijo?

Odgovor:

Tožijo lahko. Morda pa bodo toliko uvidevni, da bodo tožbo opustili. Iz tega položaja, v katerem niste samo vi, ampak nešteto drugih, bode treba najti izhod. Tako dolgo ne more iti, sicer bo kmet popolnoma obubožal. Če pa bo kmet berač, bodo vsi drugi tudi, tudi trgovci, obrtniki in industrijalci. Kmet tudi davkov v takem položaju ne more več plačevati. Potožite torej svoje upnike, da bodo več dobili, če vas ne bodo sodnijsko izterjevali.

J. N. v V. P.

Bil sem porok za večjo svoto denarja. Prepisal sem vse na ženo. Ali mora žena za mene plačati?

Odgovor:

Če vknjižba še ni stara 6 mesecev, lahko tožitelj zahteva razveljavljenje prenosa lastništva na ženo, drugače ne. Lepo pa za vas samih to početje ni! Ko kaj kot porok podpišete, že morate vedeti, da ste tudi plačnik!

K. St. v P.

Prosim, pošljite mi pouk od »Karitas« zavarovanja za od 10.000 Din naprej, marost za do 60 let in do 65 let in 78 let.

Odgovor:

Posmrtninsko-življensko zavarovanje »Karitas«. Na razna vprašanja glede tega zavarovanja javljam, da naj vsak, kdor hoče imeti pismena pojasnila, priloži dopisnico ali pa poštne znamke za Din 1.50. Navede naj: datum in leto, kedaj je oseba, ki se želi zavarovati, rojena; za katero svoto se jo želi zavarovati, kdo bo plačeval mesečne prispevke. Zavarujejo se

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sezite takoj po staropreizkušeni »Franz Josefov« grenčici! Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »Franz Josefov« voda izborna učinkujoča naravno odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijah trgovinah.

samo zdrave osebe. Do 65. leta starosti ni pri »Karitas« nobenega čakalnega roka in se cela zavarovana svota izplača takoj po smrti preostalih, četudi je plačal samo eno mesečno zavarovalnino. V slučaju smrti vsled nesreče ali nezgode pa se izplača dvojni znesek. Žebot Franjo, glavni zastopnik, Maribor, Loška ulica 10.

*

Krščanski general.

Med mnogoštevilnimi armadami, ki se borijo na Kitajskem skupno in ena proti drugi in so odvisne od svojih generalov, ki jih preživljajo ter plačujejo, je posebnost vojska generala Feng-Ju-Sianga. Med tem ko so druge čete navadne tolovajske tolpe, ali vsaj živijo na stroške pokrajin, po katerih se zadržujejo, je Fengova armada disciplinirana, se drži zakona ter predpisov, da bi bila vzgled tudi evropskemu vojaštvu. Ni čuda, general Feng je krščanski general; on ni samo kristjan, ampak živi tudi krščansko in zahveta isto od podložnega vojaštva, od katerega so štiri petine krščen. Fengova armada je čina na red navajena vojska, s katero razpolaga Kitajska in ki bi se lahko zoperstavila Japoncem v Mandžuriji, ako je ne bi slabilo pomanjkanje orožja!

Feng se je posvetil vojaškemu poklicu radi povodnje, ki je napravila njegove stariše za berače. Bil je tedaj star 18 let. Da bi ne bil obubožanim staršem v nadlego, je postal vojak. Že po par letih je bil imenovan za oficirja, s 33 leti je bil polkovnik in je poveljeval polk. Kot častnik se je udeleževal bojev v boksarski vstaji v letih 1900—1904. Bil je nevarno ranjen in prepeljan v misijonsko bolnico, kjer so mu zelo skrbno stregli. Ljubeznost strežnic je vzbudila v njem občudovanje, pustil se je na bolniški postelji podučiti o krščanstvu od misijonarja. S semenom sv. vere v srcu se je podal nazaj k svoji četi, med tem ko je bil sklenjen mir. Še enkrat so se mu približali misijonarji, ki so cepili njegove vojake proti kugi, ki je izbruhnila kmalu za tem. Feng, ki je imel zasedeno pokrajino Honan, se je še bolj poglobil v krščanske resnice. Čital je spise verske vsebine, jih razdeljeval med vojake in leta 1913 je bil krščen.

Kljub pokristjanjenju ni trpel prikrašanja glede napredovanja v vojaški službi. Leta 1915 je poveljeval že divizijo, postal je korni general in leta 1923 mu je bila podeljena najvišja vojaška oblast, maršalska palica.

Feng pa si je tudi prizadeval, da je spreobračal vojake in oficirje. Moštvu je nudil priliko, da se je naučilo med službovanjem čitanja, pisanja ter obrti, da bi vojaki ne postali za slučaj odpusta delamrzní tolovaji. Tudi med vojno ni trpel ropanja ali tatvin; nobenemu nedolžnemu se ni smel skriviti las, celo sovražniku so morali prizanesti, ako se je predal. Njegova armada ni nikdar pustošila ali požigala. V mestih, katera je držal on v zasedi, se ni drznil nikdo, da bi bil vojake goljufal ali odiral. Vse beznice in igralnice je zapovedal zapreti in jih je pretvoril v šole.

Po zgoraj opisanem se ravna general Feng še danes. Razmere na Kitajskem so se pa znatno spremenile na škodo krščansk. generala. Vsestransko pomanjkanje na celim Kitajskem mu onemogoča, da bi preskrboval svojo armado zakonitim potom in radi tega se je tudi znatno skrčilo njeno število. Njegova naloga je danes, da brani domovino pred domačimi roparskimi tolpmi in igra vlogo policista. Domačini ga še tudi danes nad vse spoštujejo. Vsak kr., v katerega pridejo njegove čete, se oddahne, ker kjer je Feng, tam kaj gospodarijo: red, zakon, pravičnost, ljubezen in usmiljenje.

*

Ljudsko štetje v Zedinjenih državah.

Podatki lanskega ljudskega štetja v ameriških Združenih državah so pravkar natančneje obdelani in jih je mogoče označiti s tremi besedami: Nazadovanje rojstev, močna omejitev priseljevanja in beg z dežele. Dne 1. aprila 1930. leta je bilo v Združenih državah 122.775.046 prebivalcev, to se pravi za 17.064.426 več nego januarja leta 1920.

Ameriško prebivalstvo je na tem, da se ustali. Statističarji so prepričani, da se bo povspelo pri nadaljnjem razvoju število prebivalstva leta 1970 na 150 milijonov, nakar bo začela ta visoka številka padati. Od prirastka na prebivalcih zadnjega desetletja 1920—30 odpade 3.5 milijonov na priseljence, 13.5 milijonov na porast rojstev. Primerjava z minulim desetletjem 1920—30 da ta-le zaključek: porast glede števila prebivalcev znaša sicer 3 milijone več, a je dejstvo, da pada število rojstev in se je ta padec zelo pospešil v zadnjih letih. Kakor v vseh novjših pokrajinah nadkriljuje tudi v Ameriki moški spol ženske. Razmerje med moškimi in ženskimi prebivalci se skuša izenačiti, kar je posledica izseljeniške zakonodaje. To kratko razmerje je 102.5 moških na 100 žensk. (Leta 1920 so še bili 104 moški.) Ker pa živijo ženske dalje nego moški, bo nastopil v kratkem čas, ko se bode medsebojno razmerje izenačilo, na kar bo pričel dvig števila žensk. Danes je v Združenih državah 34% neoženjenih moških in 26% neomoženih žensk.

Amerikance je še treba vedno prištevati k nomadom, ki se selijo iz kraja v kraj. Zelo se je dvignil v zadnjem času beg kmečkega prebivalstva v mesta. Po mestih živi danes 56.2% celotnega prebivalstva, na deželi pa le 43.8%. Pred 30 leti je bilo ravnokar označeno razmerje — nasprotno!

Zadnje ameriško ljudsko štetje še izkazuje: 12 milijonov zamorcev, 1.5 milijonov Mehikancev, 332.000 Indijancev in 250.000 Azijatov. Črnci se bolj množijo kot belokožci.

88% prebivalcev Zedinjenih držav je tamkaj rojenih, le 12% je iz inozemstva. Kar se tiče staršev onih 88%, jih pripada 64% ameriškemu plemenu, torej onim Amerikancem, kojih starši so že bili rojeni v Ameriki. Iz tega je razvidno, kako napreduje poamerikanja-

nje Amerike, tujci se vedno bolj zgubljajo.

Med priseljenimi belokožci so na prvem mestu Italijani. Leta 1930 so jih našteali 1.8 milijona. Na drugem mestu so Nemci z 1.6 milijona, potem pridejo Kanadci, Poljaki, Angleži, Rusi in Skandinavci, kojih skupno število presega nekoliko en milijon. Priseljeni Litvaneci, Šoti, Čehi in Jugoslovani so dsegli nekoliko večje število nego leta 1920, pač pa je padla številka priseljencev iz: Madžarske, Latvije ter Irske.

Vsi ameriški priseljenci prevzamejo s časom narodnost njihove nove domovine.

Ameriške Zedinjene države so sedaj na vstopu v tretjo dobo. Prva doba je bila kolonizacija, druga izenačenje mešanice iz vseh mogočih narodov, ki so se uselili preko Oceana. Bodočnost ja namenjena ustaljenju ter mirnemu razvoju.

*

Raznočrnosti.

Najhitrejša žival na svetu. Po Townsendu je najhitrejša žival na svetu neka muha (cefenomija), ki preleti v minuti baje 23 km. To bi pomenilo 1380 km na uro. Seveda ne more muha leteti tako dolgo, temveč gre za polete nekoliko sekund. Med ptiči je eden najhitrejših hudurnik, ki mu cenijo brzino na 250 km na uro, dočim opravi golob pismo noša v istem času 65 km. Za žuželke so podatki precej skopi. Večerni pavlin preleti v sekundi 6 m, kačji pastir 15 m, navadna muha le 1.7 m, gori omenjena pa 380 m.

Žrtve avtomobilске nesreče. V Ameriki znaša po poročilu avtomobilске trgovske zbornice v Cikagu število žrtev avtomobilskih nesreč v letu 1931 34.000 ljudi. Kako ogromne so te številke, se vidi iz tega, da število vseh človeških izgub Amerike v svetovni vojni ni bilo večje nego 34.000.

*

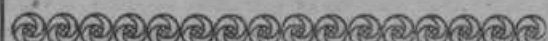

Kako naj

nov naročnik

plača »Slovenskega Gospodarja«?

Veliko naročnikov nam piše dopisnice, da bi jim poslali list. Mi potem pošljemo položnico, in nov naročnik nam pošlje s položnico denar. To gre zelo počasno in traja najmanj 14 dni ali do tri tedne, predno je na ta način vse urejeno. In stroški pošiljatelj za to so vključeni temu veliki. Dopisnica stane Din 0.75 in pozneje morate dati na položnico tudi Din 0.50, torej skupaj Din 1.25. Če pa kupite mesto dopisnice poštno nakaznico in pošljete po njej naročnino, Vas stane Din 2.25, torej nekaj več, pa je stvar takoj urejena. Napisati pa morate ob strani nakaznice: **nov naročnik** in natančen naslov.

Novosti.

Živkovič s celo vlado podal ostavko. Dne 4. januarja ob petih popoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri je predsednik ministrskega sveta g. Peter Živkovič obvestil ministrski svet, da je sklenil podati ostavko celega kabineta, sestavljenega po razglasitvi ustave dne 3. septembra 1931, z nalogo, da izvede volitve, ki jo je dovršil.

Volitve v naš senat s se vršile dne 3. januarja in so bili izvoljeni v Dravski banovini kandidati, kojih imena smo že objavili. V naši banovini je bilo odanih od 1130 glasov 1051.

Voditelja indijskih nacionalistov Ghandija in predsednika indijskega kongresa so zaprli.

Tisočaki dobro naloženi v »Tekstilnem bazaru«, ugoden nakup raznovrstnih ostankov platna, sukna, barhenta, hlačevine svile itd. 53

MALA OZNANILA

Mlinarski učenc se sprejme, dobi celo oskrbo, hrano in obleko. Ambroš, valčni mlin v Dravogradu. 52

Kupim 1—2 vagona smrekovega kolja za vinograd, ponudbe na Anton Bibič, trgovec, Globoko, Brežice. 51

Štiričlanska družina z večletnimi spričevali išče službo majerja. Naslov v upr. lista.

Capljeno trsje, okoreninjeni divjaki in sadno drevje ima Turin Anton, Modraže, pošta Studenice pri Poljčanah. 1745

Pekarno, prometno, blizu cerkve in postaje, kupim za ceno do 150.000 Din. Naslov v upr. vi lista. 47

JAVNA ZAHVALA

Potpornoj sekciji »Kmetijske eksportne zadruge, Maribor«, podružnici Zagreb, Boškovičeva ulica 4. Podpisani potvrdjujem, da mi je Vaš cilj. zavod točno i kulantno isplatio čitavu pripadajuću mi posmrtninu (osigurninu) iz smrti gospoda

Jakoba Bertoviča

premda sam bio Vaš član tek nekoliko tjedana na Stoga mogu Vaš zavod kao vrlo kulantan svakomu toplo preporučiti. 42

Ivan Vajda, Zagreb, Klaičeva ul. 23. II.

„Zadružna Samopomoć“ v Mariboru

želi vsem svojim članom, zastopnikom in prijateljem 50

SREČNO NOVO LETO

in javlja, da ima od 4. januarja 1932 svojo pisarno v

Orožnovi ulici 8

(nova hiša blizu Mestne hranilnice).

Solidno delo in zaupanje članov nam bodo omogočili, da bomo lahko nudili, ako bomo poslovali 4 leta — končali smo ravnokar 2. leto obstoja — izvanredne ugodnosti, katere presegajo po pravih določene podpore.